

Votaziun communal da dils 15 da zercladur 2014

Credit per la realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun

Pagina

I.	Resumaziun	3
II.	Messadi: Credit per la realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun	4

I. Resumaziun

Motivs pil credit per la realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun

- **Realisaziun d'in vegl desideri/postulat**
- **Augment dall'attractivitat dil vitg per indigens e turists**
- **Embellaziun dil vitg (*carta da viseta*)**
- **Megliera navigaziun da nos hosps**
(*"Könnten Sie mir bitte sagen, wo ich ..... finde?"*)
- **Project che sa vegnir extendius e completaus**

La realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun augmenta l'attractivitat dil vitg e possibilitescha ina cumparsa unitara.

La claustra benedictina festivescha uonn siu giubileum da 1400 onns ed organisescha en quei connex numerusas occurrenz specialas. Plinavon organisescha l'Uniun da commerci e professiun quest atun per la 10avla ga l'exposiziun da commerci. Cun embellir il vitg documentescha la vischnaunca sia attaschadad enviers la communitad benedictina sco era ils commerciants e mistergners.

Las autoritads communalas sustegnan il project e proponan da conceder il credit.

II. Credit per la realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun

Preziadas convischinas e prezias convischins

Gia dapi onns ei l'embellaziun dil vitg, en special il beinvegni allas entradas dil vitg e la cumparsa dalla staziun, adina puspei stau in tema. Denter auter ha ei dau pliras intervenziuns en connex cun la tractaziun dil preventiv sco era ina moziun el cussegl da vischnaunca. La situaziun actuala ei nuncuntenteivla ed ei buca envidonta per nos hosps e passants. Pliras meglieraziuns punctualas sco p.ex. nova cumparsa Via Sursilvana e decoraziun da Nadal ein vegnidas realisadas. Denton manca ina cumparsa unitara ed in concept d'embellaziun ed informaziun per nies vitg.

1. Basa da partenza e finamira

La suprastanza communal ha examinau pliras variantas en autras vischnauncas turisticas, denton ha il concept d'embellaziun buca perschuadiu. Ord quei motiv havein nus encuretga novas vias. Cun Werner Egli havein nus anflau la persuna competente cun ina profunda e fundada experientscha. Per obtener ina buna sliigiaziun ei il team da planisaziun vegnius completaus cun specialists da differentas spartas. Il team tscharniu ha denter auter tratga en consideraziun nossa cuntrada muntagnarda, la situaziun particulara dil traffic plaun (specialmein ils pedunzs), l'architectura singulara, ils numerus sanctuaris, la historia dalla vischnaunca, ils vischinadis sco era la claustra benedictina. Persuenter ei vegniu concediu ils 14 da matg 2013 in credit da frs. 60'000 per in concept general da signaletica.

La suprastanza communal ha eligiu ina grappa da lavur. A quella fan part: Ruedi Büchi, Gastro Mustér/Medel; Gion Tenner, archiv e historia; frater Niklaus, claustra; Ervin Maissen, cau survetschs technics.

La finamira dil project ei la construcziun d'in sistem d'informaziun e direcziun che selai realisar sul territori dalla vischnaunca ni era dalla regiun. Il project vegn coordinaus cun l'infrastructura avon maun. Supplementarmein duei la signaletica porscher potenzial da svilup per il turissem.

2. Project

Il project garantescha l'informaziun, orientaziun ed ei in muossavia. El duei far attents sin unicas purschidas da nies vitg e nos uclauns. Vinavon duei el declarar ils loghens ed objects specials e far attents sin purschidas da cumpra e recreaziun.

Igl empren vegn realisau la colligiaziun denter la staziun dalla viafier entochen agl areal claustral sco era il spazi denter Sontget e S. Catrina. Suenter empremas experientschas ed enconuschientschas vegn il project surluvraus ed actualisau tenor basegns. La finamira ei da saver realisar ina cumparsa unica per l'entira vischnaunca.

Il project cumplegia in tschiel da bandieras, il qual vegn realisau tier occasiuns specialas (p.ex. S. Placi, occurrenz specialas, fiastas cantunalas e naziunalas). Las sugas duein plinavon survir per completar la decoraziun da Nadal. Previu ei in tschiel da bandieras el vitg ed alla staziun.

Plinavon cumplegia il project in sistem cun muossavias e tablas d'informaziun che duein informar ils hosps. La staziun duei vegnir rinforzada cun differentas installaziuns ch'informeschan davart las actualitads sco era las purschidas singularas da nossa vischnaunca e regiun.

Placidus e Sperscha

- ↑
-
- ←
- ↺
- ↻

Entras las mesiras previdas vegn la valor dil plaz dalla staziun augmentada. Cheutras duegien pedunzs saver traversar la via senza prighel e la survesta vegnir meglierada. Per saver realisar quella finamira ei previu da quietar il traffic senza reducir il stradun. Quei ei pusseivel cun postar petgas mintgamai agl ur dalla via. Entras quellas mesiras ston ins desister sin ils parcadis che lubeschan in parcar a cuort temps. Cun quei che la staziun dispona d'in sufficient diember da parcadis, ei quella reducziun responsabla. Tier la realisaziun dallas mesiras da quietar il traffic vegn dau la duida atenziun per garantir in'efficentissima dismissa da neiv. Il concept da traffic ei vegnius discussiunau culs responsabels dil cantun (uffeci da construcziun bassa, polizia stradala) ed ei en quella fuorma preparaus per inoltrar allas instanzas per decisiun definitiva.

In punct essenzial cunzun per nos turists e passantas ein las petgas d'informaziun. Quellas cuntengnan bunas e surveveivlas informaziuns davart purschidas e temps d'avertura. Era cuntengnan ellas pusseivlas rutas da spassegiar naven dalla staziun (p.ex. enteifer il center dil vitg e siu stretg contuorn). Cheutras savein nus animar ils turists da scuvierer nies bi vitg e nossa biala cuntrada. Il concept sa vegnir realisau el rom dil project presentau. Denton lubescha il concept da realisar ulteriurs projects e d'extender quel sin nos vischinadis ed uclaus. Ils cuosts per extender la signalisaziun ed informaziun vegnan buca pli ad esser aschi aults e san cheutras vegnir integrai mintgamai el quen current. Ils cuosts per la realisaziun dalla signalisaziun ed informaziun sigl areal claustral surpren la claustra benedictina. Il fatg che la realisaziun dil project signaletica seconfrunta cul giubileum dalla claustra ei casuals, lubescha denton in termin prominent per sia realisaziun.

Ils 11 d'avrel 2014 ha il cussegl da vischnaunca tractau e discussiunau detagliadamein la fatschenta. Il meinaproject Werner Egli ha presentau la fatschenta a moda cumpetenta e perschuadenta. Specialmein beneventa il cussegl da vischnaunca la finamira concepziunala dil project. Il project "Signaletik" ei publicaus sin la pagina d'internet www.disentis.ch sut agenda.

3. Survesta dils cuosts

Ils cuosts per la realisaziun sepresentan sco suonda:

Tablas, muossavias, petgas d'informaziun, inscripziuns	frs. 151'000
Marcaziuns, adattaziuns vias	frs. 100'000
Bandieras tgietschen/alv incl. cundrezs da fermar	frs. 44'000
Lubientschas, TPV e nunpreviu	<u>frs. 55'000</u>
Total	frs. 350'000

4. Referendum

Encunter la decisiun dil cussegl da vischnaunca dils 11 d'avrel 2014 davart conceder in credit da frs. 350'000.-- per la realisaziun dall'embellaziun, informaziun e signalisaziun ha Rico de Castelberg inoltrau ils 12 da matg 2014 en num da 97 votantas e votants il referendum.

Sebasond sin art. 21, lit. c dalla constituziun communalha ei il sura conclus da suttametter alla votaziun dil pievel.

5. Festivitat 1'400 onns claustra

La vischnaunca da Disentis/Mustér e la claustra benedictina han ina historia comunabla ed ina stretga convivenza. Igl onn 2014 astga la claustra festivar 1'400 onns dapi sia fundaziun. En connex cun quei giubileum preveda la claustra sper sanaziuns internas era la sanaziun dalla baselgia claustrala. Egl onn festiv ei previu differentas occurrenzas ed activitads en claustra ed ins sa quintar cun in fetg grond diember da visitaders. Cun la realisaziun dil project d'embellaziun, signalisaziun ed informaziun dat la vischnaunca la duida atenziun a quei giubileum extraordinari ed ademplescha in postulat gia daditg desiderau.

6. Proposta

Il 11 d'avrel 2014 ha il cussegl da vischnaunca concediu cun 10 encunter 0 vuschs ed ina abstenziun il credit da frs. 350'000.-- per la realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun.

Sebasond sin sura consideraziuns e conclus proponan la suprastanza communal ed il cussegl da vischnaunca da conceder il credit da frs. 350'000.-- per la realisaziun dil project signaletica davart l'embellaziun, signalisaziun ed informaziun.

En num dil cussegl da vischnaunca

Il president:

Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 26 da matg 2014